

p.p. 2395, 1001 Ljubljana, tel., fax: 061/133 95 16, mobi: 0609/625 210

NOVE POTI PRI VARSTVU ŠTORKELJ

Ni se še stopil sneg letošnje zime, ko so zabrnili prvi svedri: v dolini Dravinje, na Dravskem in Ptujskem polju in kasneje v Prekmurju so člani DOPPS ob pomoči Elektra in domačinov pričeli postavljati drogove in posebne gnezditvene podstavke. Namenjeni so seveda beli štokrlji - ptici leta 1999. Koordinator akcije postavljanja drogov in podstavkov Dominik Bombek je dal jasen znak, da se je leto štokrelj res pričelo. Seveda z dejanji, ne le z besedami. Z 10.000 razposlanih informativnih letaki o štokrlji in s popisnim obrazcem sta Damijan Denac in Luka Božič pripravila vse potrebno za njihovo štetje (cenzus) s popisom gnezdišč, gnezditvenega uspeha, pojavljanja in njihovih prehranjevalnih območij. Jasno je, da brez osnovnih podatkov o tem, kaj se dogaja z našimi štokrlji, ni mogoče načrtovati in izvajati ukrepov v prihodnosti.

Z družbo Mobitel smo razpisali 3- nagradni fotografski natečaj "Svoboden kot ptica" na temo bele štokrlje in k sodelovanju povabili osnovne šole in množico tistih, ki po naravi obzirno hodijo s fotoaparatom in ne lomstijo s puško. Vsak dokument ali utrinek iz življenja prinašalke otrok je človeku kulture pač pomemben.

K izdelavi raziskovalnih nalog na temo štokrlje poziva osnovnošolce in srednješolce tudi dolgoletni vodja projekta »Srečanje mladih ornitologov Slovenije« Andrej Šorgo. V letošnjem letu bomo ob pomoči partnerske fundacije Euronatur in dr. Martina Schneider-Jacobyja proglasili tudi prvo in edino »Evropsko vas štokrelj«. To laskavo mednarodno priznanje bo podeljeno Veliki in Mali Polani v deželi štokrelj - Prekmurju. Z devetimi (9) gnezdi belih štokrelj vasi trdno držita absolutni slovenski rekord. Ta osrednji dogodek v letu štokrelj bodo spremljale številne aktivnosti: tisk informativnega letaka, postavitve razstave, informativnih tabel, vaški praznik štokrelj, delavnice z lokalno skupnostjo, srečanje s

predstavniki evropskih vasi štokrelj ipd. Nekje v jeseni bomo s pomočjo NABU (Nemška zveza za varstvo narave; naš BirdLife partner v Nemčiji) in fundacije Euronatur natisnili informativni letak in opozorili, da štokrlje in vse velike ptice potrebujejo prijazne zračne vode, na katerih lahko mirno sedijo, ne pa da zaradi kratkega stika mrtve padejo na zemljo. In končno: v začetku pomladi prihodnjega leta bomo predstavili akcijo štokrljam prijaznih košnih strojev. Moderne rotacijske kosilnice namreč dobesedno pobijejo prehransko osnovo travniških ptic*. Pri tem nam bo pomagal Dr. Rainer Oppermann, vodja Inštituta za varstvo narave in krajinsko ekologijo (dežela Baden-Württemberg).

Zakaj vse to? Če hočemo ohraniti bele štokrlje, je treba obveščati javnost, zbirati podatke, vzpodbuditi družbeno razumevanje in občutljivost, nakazati perspektive ter zahtevati in izvajati primerne ukrepe. V DOPPS to počnemo zavestno. Vemo, da je varstvo štokrelj enako varstvu njihovih ogroženih življenjskih prostorov. V dejavno soodločanje pri varstvu narave bodo vključeni številni posamezniki, člani DOPPS, različne organizacije in naši sponzorji. Levji delež podpore nosi ponovno družba Mobitel, generalni pokrovitelj DOPPS.

V letu štokrelj, kot zgodovinski anahronizem, temu nasproti s podporo države delujejo slovenski izsuševalci. V SV Sloveniji, domovini štokrelj, pravkar kujejo načrte za dokončno uničenje Dravinje in njenih raznovrstnih mokrotnih travnikov. S tem bodo omejili tudi razvojne perspektive domačinov. Dinamična reka Dravinja, ki še ni v celoti ukleščena med pravoverne kanale, je domovanje kar 11 parov belih štokrelj. Sem so se umaknile po izsušitvi Dravskega polja. Toda kam naj gredo štokrlje sedaj? Ali ni že skrajni čas, da zaustavimo izsuševalce in njihovo uničevalno ritje po htonski ** ženski dvojnici - materi zemlji? Spoštovane naravovarstvenice in naravovarstveniki: preprečimo, da bodo naše štokrlje postale detomorilke!

Borut Štumberger

* Rotacijske kosilnice so pravi morilski stroj za žabe in krastače. Prejšnja generacija kosilnic, ki je delovala na principu škarij, je bila do dvoživk mnogo prijaznejša. Tudi na domačem vrtu z električno ali bencinsko rotacijsko kosilnico mimogrede odrežemo krake krastači, ki bi nam sicer zastoj redčila polže in mravlje. Zato bodimo pri košnji v senčnih kottičkih previdni! (Op. ur.)

** htonski = v grški mitologiji povezan s podzemljem kot bivališčem mrtvih. (Op. ur.)

KAKO SMO OPAZOVALI KMEČKE LASTOVKE V LETU 1998

O akciji

V letu 1998 je Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) prvič organiziralo akcijo Ptica leta. Z akcijo smo želeli opozoriti na ogroženost vrste ter predvsem mlade spodbuditi k opazovanju ptic. Na Društvu smo se odločili, da bo ptica leta 1998 kmečka lastovka *Hirundo rustica*. Glavni razlog je bil, da je kmečka lastovka, čeprav pri nas še razmeroma pogosta, vendar ogrožena vrsta in njena številčnost hitro upada predvsem zaradi sprememb v kmetijstvu. Ker je dobro poznana vrsta, smo lahko v projekt vključili veliko število sodelujočih. Poleg tega vrsta ni zahtevna za popisovanje, zato smo lahko k sodelovanju povabili tudi mlajše, predvsem osnovnošolce. Projekt smo predstavili z zloženko, ki smo jo razdelili po vseh slovenskih osnovnih šolah ter članom DOPPS. Odziv, predvsem učencev in njihovih učiteljev je bil izredno velik. Ne smemo pozabiti še najmlajših. Tudi ti so se v velikem številu odzvali na razpis v reviji Ciciban, ki je vabil k risanju risb in pisanju spisov na temo kmečke lastovke.

Prepričani smo, da je naša akcija uspela. Zagotovo smo dosegli enega od zastavljenih ciljev, namreč, da smo pri mladih zbudili zanimanje za opazovanje narave in raziskovanje. Ob tem pa smo jih poučili o ptici, ki živi med nami, pa je, kot smo ugotovili, vsi le niso tako dobro poznali.

Pri zbiranju podatkov so si popisovalci pomagali z obrazcem, ki smo ga vključili v zloženko. Obrazec sta sestavljala dva dela - za popisovanje vrnitve kmečkih lastovk ter za popis njihove gnezditve. Na naslov Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije smo prejeli 1854 izpolnjenih obrazcev. Velik delež (77,7%) smo jih dobili iz osnovnih šol.

Pri obdelavi smo si pomagali z UTM (Universal Transversal Mercator) koordinatami, ki določajo zemljepisno mrežo, s katero je Slovenija razdeljena na kvadrate v izmeri 10 x 10 kilometrov. Na ta način smo podatke umestili v zemljevid Slovenije in ugotavljali njihovo razporeditev. Obrazce smo dobili iz 120 kvadratov, njihova razporeditev je prikazana na sliki.

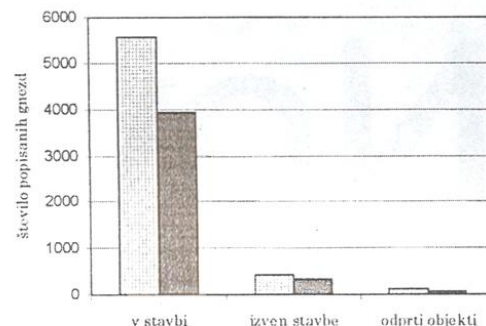
1. Prva lastovka

Z akcijo Prva lastovka smo zbirali podatke o vrnitvi kmečkih lastovk v Slovenijo. Prejeli smo 245 podatkov iz 80 kvadratov. Prve lastovke so se vrstile že v prvi polovici marca. Število opazovanj se je močno povečalo v tednu od 30. marca do 5. aprila. Ugotovili smo tudi, da je vrnitev lastovk vsaj ob prvem selitvenem valu povezana s temperaturo zraka pri nas.

2. Gnezditve kmečke lastovke

Kmečka lastovka sodi med monogamne vrste ptic, kar pomeni, da ima vsaka ptica le enega partnerja. Druga pomembna značilnost gnezditvene ekologije kmečke lastovke je zvestoba gnezdiščem. Ta zvestoba je relativna, ne pomeni namreč, da se lastovka vrne naslednje leto v isto gnezdo, vendar pa gnezdi v istem okolišju, ki praviloma ni oddaljeno več kot nekaj kilometrov od lanskega gnezdišča. Kmečke lastovke imajo v eni sezoni večinoma po dva zaroda, redkeje tudi tri. Včasih ob drugem zarodu staro gnezdo zapustijo in si zgradijo novo gnezdo v bližini. Tudi mladiči se v prvi gnezditveni sezoni vrnejo v bližino rojstnih krajev.

Z obrazci našega popisa smo zbrali 1776 podatkov o gnezditvi kmečke lastovke. Upoštevali smo vse obrazce z datumi popisa po 10. aprilu 1998. Obrazce, ki so bili izpolnjeni pred tem datumom, smo izločili, ker menimo, da se pred tem datumom še ne da oceniti števila zasedenih gnezd. Gnezditve v jugovzhodni Evropi se namreč začne v drugi polovici aprila. Nekateri obrazci so bili popisani šele oktobra, vendar smo jih vključili v obdelavo, saj se da iz ostankov na gnezdih ali prek pogovorov z lastniki hlevov določiti število zasedenih gnezd.

Število popisanih gnezd v celi Sloveniji

Pri obdelavi smo objekte, v katerih je bila popisana gnezditve, razdelili v tri kategorije:

1. kmetijski objekti (hlev, skedenj, senik, kozolec,...)
2. drugi objekti (vsi "nekmetijski" objekti)
3. objekti odprtega tipa (most, betonski kanal, podvoz, ...)

Kot smo pričakovali, smo največji delež gnezd kmečke lastovke popisali v kmetijskih objektih. Precej manjši je bil odstotek gnezditve v drugih zgradbah. Prevladovala so garaže, stanovanjske hiše in kleti.

V popisnem obrazcu smo spraševali tudi o namestitvi gnezd v hlevih. Največ gnezd (45,5%) je bilo na zidanem delu hleva, nekoliko manj (24%) na lesenih tramovih. Oba podatka potrjujeta prepričanje nekaterih ornitologov, da starejši hlevi kmečkim lastovkam nudijo ustrežnejša gnezdišča kot moderni hlevi. Namestitve na zidanem delu hleva je v večini primerov mogoča le v grobo ometanih hlevih. Novejši hlevi imajo pogosto stene gladko ometane in so zato manj primerni za gnezditve.

Veseli smo, da ste se akciji odzvali v tolikšnem številu. Podrobnejši rezultati bodo predstavljeni v poročilu, ki ga bodo kmalu prejeli vsi sodelujoči v akciji. Vabimo vas tudi k sodelovanju v letošnji akciji Ptica leta 1999 - bela štorčja.

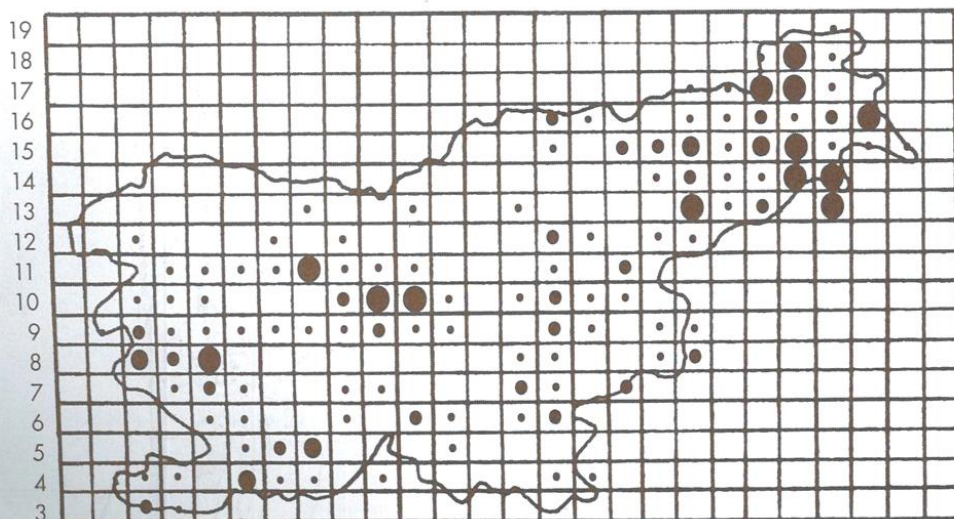
Zahvala

Najprej se zahvaljujemo vsem, ki ste se odzvali našim akcijam, tako popisovanju lastovk kot risarskemu in fotografskemu natečaju. Zahvaljujem se tudi družbi Mobitel, ki je projekt finančno podprla, ter Cankarjevemu domu, ki je omogočil postavitev razstave. Zahvaljujem se reviji Ciciban za objavo risarskega natečaja ter reviji Gea za objavo članka, ki je mnoge pritegnil k akciji. Hvala tudi vsem sodelavcem DOPPS-a, posebej Evi Vukelič, ki mi je pomagala pri vnašanju podatkov, ter dr. Petru Trontlju za strokovno pomoč. Zahvaljujem se tudi Borutu Mozetiču in Nataši Adlešič, ki sta skrbela za projekt v pisarni.

Seznam popisovalcev

Seznam osnovnih šol, ki so poslale obrazce:

I. OŠ Žalec, I. OŠ Lendava, I. OŠ Murska Sobota, I. OŠ Rogaška Slatina, I. OŠ Turnišče, OŠ Lovrenc na Pohorju, OŠ Danila Lokarja Ajdovščina, OŠ Dušana Muniha Šentviška Gora, OŠ Bizeljško, OŠ bratov Letonje, OŠ Cankova, OŠ Center Novo mesto, OŠ Cvetko Golar, OŠ DBB Kozina, OŠ Dobje, OŠ Dobravljje, OŠ Dobrova - PŠ Kapele, OŠ Dol pri Ljubljani, OŠ Franca Ravbarja, OŠ Franceta Prešerna, OŠ

Legenda: • <10 obrazcev • 10-29 obrazcev ● 30-50 obrazcev ● >50 obrazcev

Območja v Sloveniji v katerih so bile popisane kmečke lastovke

Gornja Radgona, OŠ Ig, OŠ Ivana Cankarja, OŠ Ivana Groharja, OŠ Ivana Roba Šempeter, OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas, OŠ Koprivnica, OŠ Kostanjevica, OŠ Lovrenc na Pohorju, OŠ Mala Nedelja, OŠ Malečnik, OŠ Marjana Nemca Radeče, OŠ Markovci, OŠ Milojke Štrukelj, OŠ Mirna Peč, OŠ Miroslava Vilharja Postojna, OŠ Ormož, OŠ Petra Kavčica, OŠ Pirniče, OŠ Pivka, OŠ Planina pri Sevnici, OŠ Podljudelj, OŠ Prestranek, OŠ Radlje ob Dravi, OŠ Rače, OŠ Šentjanž, OŠ Sladki Vrh, OŠ Šmarje pri Kopru, OŠ Šmarjeta, OŠ Sostro, OŠ Stopiče, OŠ Toneta Čufarja, OŠ Tržišče, OŠ Trnovo, OŠ Vencija Perka, OŠ Vojsko.

Seznam posameznikov, ki so poslali obrazce

Stanko Dugonik, Andrej in Luka Dujc, Ivan Čeh, Marija Černe, Avguštin Černi, Urh Černigoj, Ana Černivec, Miha Erklavec, Dare Fekonja, Andrej Figelj, Jože Frančeskin, Olga Frelih, Magda Gantar, Jože Godina, Evgen Gregorič, Dušan Grk, Peter Grošel, Vesna Horvat, Nika Janežič, Anton Jarc, Ivica Jež, Stanko Jesenko, Janez Kandare, Branko Kanop, Tadej Kogovšek, Rajko Korajžija, Luka Korošec, Milenka Kranjc, Darja Krašovec, Martin Krpan, Jože Kužner, Valter Kumar, Franc Kurinčič, Danica Kušter, Jože Kvender, Izток Lačen, Alojz Lah, Jože Lešnik, Marija Likar, Feliks Maček, Jana Magajna, Aleš Makuc, Karin Malc, Greti Manfreda, Ivan Markič, Aleksij Mavrič, Hinko Medved, Marija Mezgec, Damijan Mežnar, Klemen Oblak, Anton Pečovnik, Izidor Plankar, Sonja Puc, Ivan Renko, Lili in Franc Rovšek, Franc Šiškovč, Milan Škerjanc, Sašo Skrinjar, Tina Šentak, Kaja Štolfa, Katarina Štrancar, Mojca Tekavec, Matej Ternjak, Vladka Tucovič, Miroslav Vamberger, Alenka Velkavrh, Anton Velkavrh, Fani Vesel, Zdravko Vidic, Vidko Vlašič, Blaž Vrhovec, Neva Zadnik, Andrej Zupanc, Erika Žefran, Stanko Žerdin, Jože Žerjal, Soraja Žerjal, Marjan Žižek, Marija Žnidarčič.

Avtorji raziskovalnih nalog, iz katerih smo povzeli podatke:

- Boštjan Ternar, Matej Horvat, Lea Gjerkeš, Melita Hozjan, Marcel Sobočan, David Koroša Bojan Lebar, Gorazd Bence, Primož Zver, Goran Denša, Matej Pucko, Alojz Zadavec: Analiza gnezditve kmečke lastovke (*Hirundo rustica*) v občini Turnišče. OŠ Turnišče
- Demšar Anja, Demšar Marko, Prevodnik Alenka, Prevodnik Katja in Štefe Alenka: Kmečka lastovka - Ptica leta 1998. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka
- Jeloučan Roman, Jenko Jože in Frlan Matej: Kmečka lastovka. OŠ Cvetko Golar Škofja Loka
- Bojan Kavčič, Matjaž Lovrenc, Ivo Simončič, Primož Murkovič, Jasmina Filipič, Klavdija Horvat, Karmen Koželj, Metka Markoč, Suzana Ornik, Damjana Mlinarič, Sandra Trstenjak, Mateja Ritonja, Jasmina Žnidarič, Anita Kosi: Razširjenost kmečke lastovke (*Hirundo rustica*) pri Mali Nedelji. OŠ Mala Nedelja
- Kurnik Barbara, Kronaveter Mateja, Protner Denis, Šoštarčič Damjan, Stožer Andraž in Žerjav Matej: Kmečka lastovka v Malečniku. OŠ Malečnik
- Langerholc Mojca: Lastovke prinašajo srečo v hišo. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka.
- Anja Pivec, Matjaž Premzl, Maja Škerlak, Aleš Tomažič: Kmečka lastovka (*Hirundo rustica*) v Zrkovcih pri Mariboru. OŠ Toneta Čufarja
- Naravoslovni krožek: Ptica leta 1998: Kmečka lastovka (*Hirundo rustica*). OŠ Šmarje pri Kopru:

- Biološki krožek: Popis gnezdenja ter zadrževanje kmečke lastovke na gnezdu. OŠ Milojke Štrukelj Nova Gorica

Jana Kus

AKCIJE

VSESLOVENSKI POPIS KOSCA 1999

VABILO K SODELOVANJU

O koscu, njegovi ogroženosti in o njegovem skrivnostnem življenju je bilo v preteklih letih veliko napisanega in povedanega. Koscec je edina v svetovnem merilu ogrožena vrsta, ki ima tudi v Sloveniji pomembnejšo gnezdilno populacijo. Naša želja in tudi odgovornost je, da skrbno bedimo nad našimi kosci. Poskušali bomo storiti vse, da jim omogočimo preživetje v čim večjem številu. Ena od prednostnih nalog je redno spremljanje številčnosti in razširjenosti. Zato DOPPS šest let po upešno izvedenem prvem štetju v letih 92 in 93 (glej *Acrocephalus* št. 73, letnik 16/1995) letos organizira drugi vseslovenski popis kosca.

TRAJANJE POPISA:

15. maj - 30. junij 1999

KAKO SPOZNA MO KOSCA?

Po oglašanju! Njegov glasen, izredno prodoren raskav dvozložen klic rrrrrr-rrrrr je edino, kar izdaja njegovo navzočnost. Največ se oglašajo ponoči, med enajsto zvečer in tretjo uro jutraj, občasno pa ga je slišati tudi podnevi. Koscec zlepa ne zapusti kritja visokega travniškega rasti. Zato ga nikar ne zasledujemo in preganjamo, ampak se raje čudimo njegovi nenavadni pesmi.

KJE GA LAHKO PRIČAKUJEMO?

Praktično na vseh večjih travniških površinah, kjer je le trava dovolj visoka, da mu nudi kritje. Značilni koščevi travniki so npr. na Ljubljanskem barju in na Planinskem polju. Ponavadi so to travniki, ki se ne kosijo pred junijem. Rad ima travnike, ki so spomladi nekaj časa poplavljeni, vendar ga najdemo tudi na čisto suhih tleh in zapuščenih njivah. Gnezdi tudi na gorskih senožetih, nismo ga pa še odkrili na kamnitih kraških travnikih.

POPIS

Popis bo potekal v dveh delih. **Prvi del** je namenjen iskanju in štetju koscev po vsej Sloveniji, razen na predelih, omenjenih v drugem delu. Kosce lahko najdemo naključno ali pa z načrtnim nočnim obiskom travnika, za katerega ocenimo, da bi mu lahko ustrežal. Če odkrijete kosca ali kosce, to prosim čim prej pisno ali telefonsko javite na DOPPS ali koordinatorsku. Pri tem so važni naslednji podatki: število koscev, točen kraj, datum in čas ter posebna opažanja, kot so najdba gnezda ali mladičev.

K sodelovanju ste vabljeni vsi!

Drugi del bo zajemal natančno štetje in kartiranje na lokacijah, kjer smo kosce popisali v prejšnjih letih. Taka območja so npr. Ljubljansko barje, dolina Reke, Planinsko polje in Jovsi. Točen seznam je objavljen v *Acrocephalus* št. 73, letnik 16/1995. Za ta del bodo izdelani posebni

obrazci in zemljevidi. Zainteresirani se lahko telefonično prijavijo na DOPPS ali pri koordinatorsku. Z vsakim popisovalcem se bomo vnaprej dogovorili za popisno območje. Zaželeno je, da imajo bodoči sodelavci drugega dela popisa že nekaj izkušenj pri nočnem štetju koscev.

Kosce Cerknškega jezera bomo popisali na tradicionalnem vsakoletnem štetju "Crex night", ki ga organizira Notranjska sekcija DOPPS. Dobimo se 5. junija 1999 pri bifeju Pri Cirilu v Dolenjem jezeru (glej Osmo tradicionalno štetje koscev na Cerknškem jezeru).

Vprašanja, predloge in podatke o koscih prosim sporočite na naslov oz. telefon DOPPS ali koordinatorsku osebno. Vsi, ki bodo prispevali podatke, bodo v objavi rezultatov omenjeni kot sodelavci popisa.

koordinatorska:

Peter Trontelj

tel: (061) 123 33 88, int. 273

&

Vesna Grobelnik

tel: (061) 329

523

DOPPS

tel.: (061) 133 95 16

p.p. 2395

1001 Ljubljana

OSMO TRADICIONALNO ŠTETJE KOSCEV NA CERKNŠKEM JEZERU

Že osmo leto zapored bomo noč preživali pod zvezdami, ki svojo medlo svetlobo pošiljajo nad Cerknške jezero. Ta osrednja akcija Notranjske sekcije bo letos potekala v noči iz sobote 5. junija na nedeljo 6. junija 1999.

Zbrali se bomo na Dolenjem jezeru pri nekdanjem bifeju "pri Cirilu" in sicer do 22.00 ure. Kakor je že v navadi, se bomo tudi letos razdelili v manjše skupine. V skupinah se bomo podali na jezero in poizkušali prešteti vse pojoče samce kosca (*Crex crex*). Štetje bo predvidoma potekalo med 2300 in 300 uro. Po končani akciji bomo seveda razpravljali o rezultatih. Ravno tako je predvideno tudi družabno srečanje, kjer bomo kakšno rekli o dosedanjem delu Notranjske sekcije in o načrti za prihodnost.

Vsekakor je priporočljiva dobra terenska oprema. Škornji in nepremočljive hlače vam bodo prišli izredno prav. S seboj imejte tudi svetilke. Glede na izkušnje iz prejšnjih let pa je zelo dobro imeti tudi rezervno obleko, da se po končani akciji lahko preoblečete. Nekateri bomo tam ostali čez noč in verjetno zjutraj še malo pogledali po jezeru. Vsi tisti, ki se nam želite pridružiti, prinesite še spalne vreče.

V primeru močnega dežja se akcija prestavi za en teden. Dodatne informacije dobite na tel.: 067 25 222 int. 127 (dopoldne) in 061 793 723 (zvečer).

Nasvidenje na jezeru,
Leon Kebe

POPIS PTIC KOZJANSKEGA PARKA

Kozjansko je za ornitologe eden najmanj poznanih koncev Slovenije. V trikotniku od Bizeljskega prek Obsotelja do Kozjanskega je poleg obsežnih strnjenih gozdov predvsem dobro ohranjena ekstenzivna tradicionalna kulturna krajina, ki je na gosto posejana z izjemnimi primeri kulturne dediščine. Prav zaradi slednje so tu na dobrih 20.000 ha že pred desetletji ustanovili spominski park Trebče. V zadnjem času tečejo prizadevanja, da bi sedanji spominski park preategorizirali v Kozjanski regijski park, katerega naloge bi razširili tudi na varovanje naravne dediščine.

O živi naravi Kozjanskega parka ni veliko znanega, saj je bila doslej malo raziskovana. Prav zaradi tega smo se v društvu z upravo Kozjanskega parka dogovorili za popis ptic parka, ki ga bomo izvedli v letošnjem letu. Namen popisa je dobiti kvalitativni in kvantitativni pregled nad ptiči parka, določiti naravovarstveno najpomembnejše vrste in najpomembnejše lokalitete za ptice ter opredeliti najnevarnejše grožnje. Za namen popisa je bila med člani društva, ki so izkušeni popisovalci, izbrana ekipa desetih sodelavcev, ki bomo park popisali z metodo linijskega transekt, predvidoma do junija letos. Vse člane, ki morda imate kakršnekoli podatke o pticah v Kozjanskem parku, vljudno prosimo, da jih posredujete na društveni naslov.

Tomaž Jančar in Marko Trebušak
koordinatorja popisa

MLADINSKI RAZISKOVALNI TABOR NA PILŠTANJU NA KOZJANSKEM

Uprava Kozjanskega parka letos že drugič organizira mladinski raziskovalni tabor na Pilštanju. Namen tabora je mlade ljudi (od starejših osnovnošolcev do brucov) seznaniti z raziskovalnim delom v naravoslovju in popularizacija kozjanske narave. Na taboru bo letos sodelovala tudi močna ornitološka skupina, ki jo bomo vodili DOPPSovci Katarina Senegačnik, Denis Vengust in Tomaž Jančar. Tabor je dobra priložnost tudi za mlade manj izkušene člane našega društva, da si izpopolnijo znanje o pticah in navežejo nekaj stikov

(ter se nenazadnje en teden dobro imajo). Tabor bo potekal od 25. junija do 3. julija 1999. Vsi mladi člani, ki bi se radi udeležili tabora, naj se do 31. maja pisno prijavijo Vesni Zakonjšek na naslov Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda (063/800-120). Pohitite s prijavi, število prostih mest je omejeno!

Tomaž Jančar

PRVI POPIS BRKATIH SEROV V ALPAH

Brkate sere (*Gypaetus barbatus*) so v Alpah ponovno naselili leta 1986. Deset let po izpustitvi so začeli tudi gnezdit v Alpah. Najprej so 3 do 4 pari gnezдили na območju francoskih Alp. Trenutno naj bi živelo v Alpah približno 50 brkatih serov. Brkati seri imajo izjemno velike teritorije. Tako območje lahko meri do 600 km² in ga uporablja en sam par. Zaradi tako velikega teritorija je izredno težko spremljati njihovo razširjenost in preživetje. 1. in 2. maja ter 15. in 16. maja 1999 bo organizirano prvo štetje brkatih serov v Avstriji. Pri štetju bo sodelovalo več kot 700 ljudi, ki bodo v tem času skušali odkriti brkatega sera. Kljub temu, da bo akcija potekala v glavnem v Avstriji, so zelo pomembni tudi podatki, ki bi jih dobili iz Italije, Švice, Nemčije in Slovenije (če je mogoče, z območja celotnih Alp).

Zato vabimo vse, ki bi opazili brkatega sera, da pošljejo kratko sporočilo koordinatorju akcije na spodnji naslov. Vsi podatki z opazovanj bodo shranjeni v mednarodni podatkovni banki.

Mag. Richard Zink
Osterreichisches Bartgeier Monitoring Institut
fur Parasitologie und Zoologie Universitaet fur
Veterinarmedizin Wien
Tel.: ++43 (0)1 25077 2212 ali ++43 (0)664 1306117
Fax: ++43 (0)1 25077 2290
E-mail: Richard.zink@vu-wien.ac.at

POMOČ OGROŽENIM

ŠTORKLJE - JIM LAHKO POMAGAMO?

Čas brezskrbnih sprehodov v naravi je za nami. Sprašujete se zakaj? Odgovor ni težko poiskati, če hodiš z odprtimi očmi in si ne zastiraš dejstev, da živimo v materialističnem svetu, kjer se vrednote države merijo s kilometri avtocest, s površinami melioriranih zemljišč in s kilometri kanaliziranih vodotokov. Zaradi tega sprehodi v naravo ter opazovanje in proučevanje ptic niso dovolj, da se ohranijo ogrožene vrste. Slednjega se dobro zavedamo ornitologi, ki poskušamo s številnimi projekti, ki vključujejo odkup in najem zemljišč za naravovarstvene namene, in s konkretnimi akcijami, s katerimi smo preprečili propad gnezdišč breguljke, rečnega galeba in

Postavitev droga za štorklje v Mihovcih
pri Ormožu

Foto: Dominik Bombek

navadne čigre, prispevati svoj delež k ohranitvi naravnega bogastva.

V mesecu marcu in aprilu je bila spet aktivnost članov DOPPS-a na vrhuncu, saj smo postavili drogove s podstavki za gnezda bele štorke Ciconia ciconia v Podravju in Pomurju. Za izvedbo akcije smo se odločili zaradi pomanjkanja primernih gnezdilnih mest za varno gnezdenje belih štorcelj. Veliko gnezd se nahaja na električnih vodnikih, kar pa seveda predstavlja nevarnost, da ptice ubije električni tok. Zaradi tehnološkega napredka so številna gospodinjstva zamenjala peči na trdo kurivo s pečmi na plin, kar pa posledično pomeni tudi to, da dimniki merijo v premeru manj in imajo zato manjšo površino, kjer bi si lahko naredile štorke gnezdo. In nazadnje je oblika oziroma tip hiš takšen, da štorcljam ne ustreza za gnezdenje na slemenih hiš.

Vendar pa bele štorke leto za letom vztrajno bijejo boj za svoj kos življenjskega prostora, za mesto, kjer si bodo naredile gnezdo in bodo iz

njega poleteli mladiči negotovi prihodnosti naproti. Kakšna bo prihodnost za belo štorcljo, je tudi razvidno iz raziskave iz leta 1990, kjer je bilo za območje južnega dela Dravskega polja zapisano: "Po obsežnih izsuševalnih posegih v dolini Poljskave in okolici Pragerskega je prišlo v zadnjih letih v tamkajšnji populaciji bele štorke do prave katastrofe. Opuščenih je 50% gnezd." Zato smo se v Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije odločili, da za ptico leta 1999 proglasimo belo štorcljo. Zaradi delovanja negativnih dejavnikov, ki so posledica človekovih dejanj, je bela štorclja v Srednji in Zahodni Evropi na pragu izumrtja. V Sloveniji se pa s skrajnimi močmi upira znani usodi iz Srednje in Zahodne Evrope. Kako dolgo še?! Ali bomo res v vsem sledili Evropi ali pa bomo ubrali drugačno pot, pot, ki je prijazna naravi, in vsaj enkrat pokazali, da je lahko Evropa tudi zmotljiva.

Zapisal bom nekaj informacij, ki so pomembne oziroma jih moramo upoštevati pri izdelavi in namestitvi podstavkov za gnezda bele štorke.

Podstavki za gnezda bele štorke so lahko nameščeni na dimnikih, na slemenih streh ter na električnih drogovi. Vsak posameznik, ki želi pomagati štorclji, pa lahko namesti nosilec za gnezdo tudi na drog, ki meri v višino najmanj 8m in je iz akacije Robinia pseudoacacia. Pri tem je priporočljivo, da ostane na deblu skorja, saj na takšen način zavremo trohnenje debla, drevo pa raste dalje in je živo; vsakih nekaj let je potrebno obrezati poganjke, da ima štorclja prost prilet in odlet. Podstavek naj bo iz železne konstrukcije, ki je primerno zaščitena z barvo. Premer podstavka naj bo 130 cm, nikakor pa ne manj. Na obod podstavka mora biti zavarjena mreža debeline 10 mm, kjer si lahko štorke vpletejo veje in različen gradbeni material, ki ga oblikujejo v gnezdo. Da veter ne odpihne prinesenega gradbenega materiala, mora imeti podstavek zaščito v višini 15 cm, ki prepreči odnos materiala.

Namestitev podstavka za gnezdo bele štorke na dimnik je brez pomena, če je dimnik poškodovan, saj si štorclja vsako leto gnezdo

V SLOVENIJI NAJ BI ZAJEZILI IN POTOPILI ENEGA NAJDALJŠIH NEOKRNMENJENIH ODSEKOV SAVE DOLINKE

Podjetje Savske elektrarne si s tiho podporo države na vso moč prizadeva zgraditi izravnalni bazen pri HE Moste in s tem potopiti 2 km Save Dolinke med Vrbo in Bledom. Za vsega 17 MW nove moči želijo z 39 ha velikim in dnevno za štiri metre nihajočim umetnim jezerom povsem uničiti ta izredni, tudi evropsko pomembni del naše narave. Odbor za rešitev Save Dolinke je prepričan, da je cena, ki naj bi jo tokrat plačala narava, previsoka in nedopustna.

Sava Dolinka med Vrbo in Bledom je svet brez cest, brez zvokov civilizacije. Je prostor, ki ga odlikujejo ohranjenost, raznolikost in kompleksnost. V dolini so še zadnji dobro ohranjeni lehnjakotvorni izviri v okolici Bleda, ki so skupaj z enim največjih rezišč (rastišč rezike) v Sloveniji varstveno prioriteten habitatni tip. Loeselova grezovka s seznama strogo zavarovanih rastlinskih vrst Bernske konvencije o ohranjanju prostoživečih rastlin, živali in njihovih naravnih habitatov ima tukaj dve od svojih samo devetih rastišč v Sloveniji. Redka združba rdečega bora in glot ter več deset živalskih vrst z rdečega seznama ogroženih dopolnjujejo izredno pestrost in kompleksnost prostora. V dolini gnezdi mali martinec, pojavljata se mali deževnik in vodomec. Na borovcu ob izteku doline je imel svoje gnezdo črni škarnik (prva in edina potrjena gnezditve v Sloveniji).

obnavlja in ga dograjuje, tako lahko z leti doseže gnezdo tudi do 2 m višine in maso preko 1 tone, kar pa v primeru dotrajanega dimnika lahko predstavlja nevarnost.

Pri štokljah, ki gnezdiijo na električnih drogovi, predstavljajo veliko nevarnost električni vodniki, v katere se lahko zlasti mlade štoklje zaletijo in si polomijo krila ali jih celo ubije električni tok. Zato mora biti nosilec platforme oziroma gnezda postavljen v višino najmanj 40 cm nad električnimi vodniki. Pozorni moramo biti tudi na gnezda, ki se opirajo na električne vodnike in lahko prevajajo električni tok. Nemalokrat se zgodi, da električni tok ubije štoklje pri gnezdenju. Zaradi tega je priporočljivo, da so električni vodniki izolirani v dolžini dveh metrov od gnezda. V primeru, kadar moramo zaradi dotrajanosti zamenjati nosilce za gnezda ali celo postaviti nov drog, moramo upoštevati popolnoma iste kriterije gnezdenja (višino, staro gnezdo prestaviti na nov podstavek, odprtost terena).

Zlasti se je potrebno zavedati, da je gnezdenje štokelj na umetnih podstavkih neuspešno, če v bližini približno 1,5 km ni nobenih travnikov in močvirja. Pomemben dejavnik za gnezdenje je tudi neoviran dostop do gnezda. Če se le da, postavimo drog v predelu, kjer ni električnih vodnikov in je pokrajina odprta, kar zagotavlja štokljam neoviran let.

V DOPPS-u smo izbrali štiri lokacije za postavitev drogov z nosilci za gnezda bele štoklje: v Majšperku, na Ptuj, v Mihovcih pri Ormožu in v Polani. V Veliki in Mali Polani se lahko pohvalijo z največjo populacijo štokelj v Sloveniji. Zaradi tega bo Velika in Mala Polana razglašena za Evropsko vas štokelj. V okviru tega bodo potekale tudi številne prireditve.

Akcijo postavljanja drogov v Podravju so podprli Mestna občina Ptuj, Občina Ormož, Elektro Maribor PE Ptuj in Ormož, Metalka Ljubljana prodajni center Ptuj, Mitja Simonič s.p. iz Ptuja, OPZ Panorama Ptuj in nenazadnje lastniki zemljišč, ki so ptici v naših mislih tako povezani z rodnostjo omogočili preživetje.

Dominik Bombek

Povirji v Brjeh in pri Piškoviči sta zavarovani za naravna spomenika, kar je osnutek lokacijskega načrta gladko prezrl. Enako ignorira tudi Zakon o varstvu okolja in zahtevo po celoviti presoji vplivov na okolje ter mednarodne konvencije in strategije, h katerim je Slovenija že pristopila in so v postopku ratifikacije. Načrt je narejen tako, da bi prinašal največje možne zasluge investitorju, ne ozira pa se na posledice, ki jih utegne nihajoča akumulacija prinesiti v turizem usmerjenemu Bledu. Novo jezero bi bilo od centra Bleda oddaljeno samo 1200m.

Prepričani smo, da zaradi številnih nepravilnosti in nedoslednosti v postopku pridobivanja soglasij tokrat ne gre le za brezobzirno uničevanje narave, temveč tudi za kršenje naših državljskih pravic. Odbor za rešitev Save Dolinke bo zato storil vse, da ta z duhom današnjega časa neusklajen in za zdrav razum nedojemljiv poseg prepreči.

Poslanstvo Odbora za rešitev Save Dolinke:

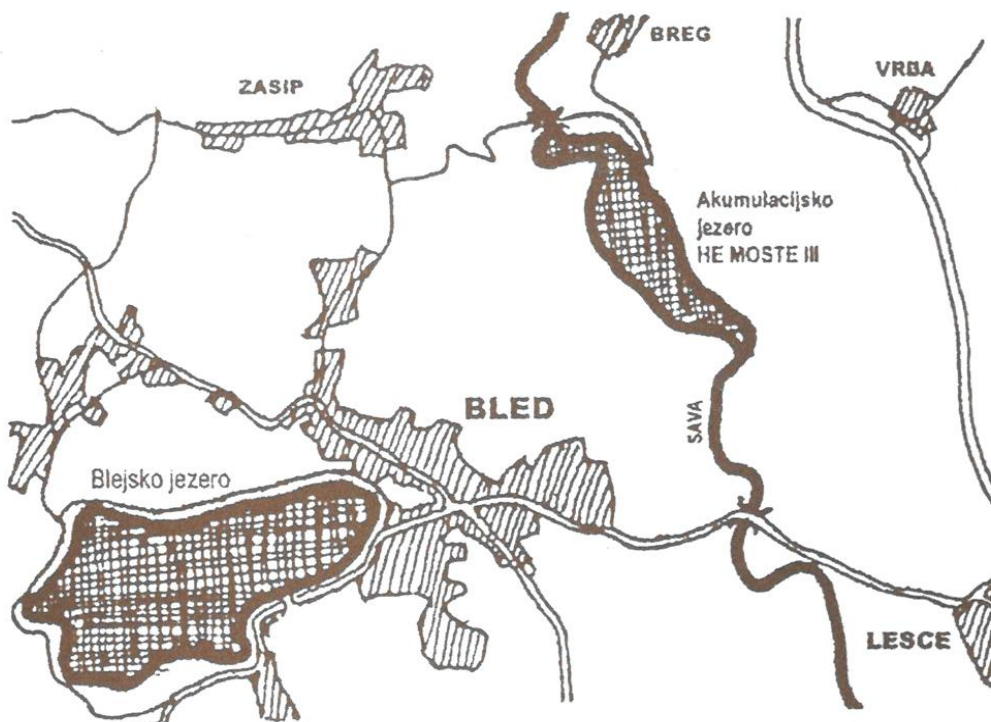
1. Ostro nasprotujemo uničenju Save Dolinke med Vrbo in Bledom.
2. Menimo, da je sramotno za državo, da konec 20. stoletja v tej dolini vidi samo lonca za energetske vode.
3. Zato bomo storili vse, kar je v naši moči, da bomo preprečili grozečo pogubo.

Zbralo se nas je že čez 1100 somišljenikov. Skupaj bomo močnejši! Vsi, ki bi želeli pomagati pri delovanju Odbora za rešitev Save Dolinke, lahko zaprosijo za pristopno izjavo na naslovu: Odbor za rešitev Save Dolinke, p.p. 56, 4000 Kranj.

REŠIMO SAVO DOLINKO MED VRBO IN BLEDOM

*Dežela Kranjska nima lepšega kraja,
ko je z okolšno ta, podoba raja.*

Dr. F. Prešeren

Pesnik je že davno nazaj pokazal kaj in kako s tem koščkom zemeljske oble. Gre za genialno prepoznano celovitost prostorskih vrednot Blejskega kota, ki jo hočejo energetiki s podporo oblasti tako kruto razvrednotiti.

Nova zajezitev bi bila oddaljena samo:

- 1200m od centra Bleda
- 1200m od Sv. Katarine
- 600m od Zasipa
- 500m od Brega
- 700m od Doba
- 1400m od Vrbe
- 200m od golf igrišča
- 2400m od Campa Šobec
- 1700m od hipodroma Lesce
- 3300m od Alpskega letalskega centra.

BLEJSKA SAVA DOLINKA JE ČISTO POSEBEN, ENKRATEN IN NEPREČENLJIV DELČEK SVETA:

- je eden najdaljših neokrnjenih odsekov Savske doline
- je skoraj nedotaknjena narava, ki redke obiskovalce očara s presenetljivo lepoto
- osrednji del doline, mokrišče Berje, je razglašeno za naravni spomenik, ker tu najdemo naravne redkosti, ki so po Bernski konvenciji in po Direktivi EU o varstvu habitatov uvrščene v seznam najbolj ogroženih v Evropi in zato potrebne strogega varovanja.
- dve rastišči orhideje Loeselove grezovke (*Liparis loe selii*), ene naših najbolj ogroženih rastlin; v Sloveniji ima le še nekaj 10 m² primernih rastišč
- povirno močvirje z enim največjih rastišč rezike (*Cladium mariscus*) v Sloveniji
- najmanj 8 lehnjakotvornih izvirov na obeh bregovih Save
- dolina je poraščena z združbo rdečega bora, ki uspeva samo ob Blejski Savi Dolinki
- je prebivališče nič manj kot 57 živalskih vrst, ki jih rdeči sezname označujejo kot ogrožene ali pa so zavarovane, torej potrebne posebnega varstva.

Dragi prijatelj!

Ob Blejski Savi Dolinki je toliko izjemnih naravnih znamenitosti, ki jih varujeta zakonodaja EU in Bernska konvencija, da so leta pred včlanitvijo Slovenije v EU še zadnja priložnost, da jo uničijo.

Tega jim ne smemo dovoliti!

Energetiki se zavedajo spornosti uničenja Blejske Save Dolinke, zato so se skrbno pripravili na delo z javnostjo. V dosedanjih stikih skrbno prikrivajo prave razdiralne učinke na naravo, pretirano pa poudarjajo vprašljive pridobitve, ki bi naj jih prineslo jezero.

Državljanji smo ustavovali Odbor za rešitev Blejske Save Dolinke z edinim ciljem rešiti ta evropsko pomemben del naše naravne dediščine. Uspeli bomo le s široko akcijo. Potrebujemo Vašo podporo. Vse, ki Vam ni vseeno, kaj politiki počno z našo naravo, vabimo, da se nam pridružite kot podporni ali aktivni član Odbora. Vabimo posameznike in organizacije.

Predsednik Odbora
Janko Rožič

ZANIMIVOSTI

Utrinek z izleta v Krakovskem gozdu

Foto: Peter Legiša

MALA ŠOLA PTIČJEGA PETJA

V soboto 11. aprila 1999 smo se zbrali pri kopališču Tivoli v ravno prav številni zasedbi (6 udeležencev). Zanimivo je bilo že na zbornem mestu, kjer je samica zelenca v živi meji pri bazenu znašala gnezdo. Nekaj metrov naprej smo na tleh med vrabci opazovali vijeglavko. Hodili smo izredno počasi, saj je bilo na vsakem koraku slišati (in videti) kaj zanimivega. V parku smo poslušali ščinkavca, plavčka, liščka, veliko sinico, brgleza. V gozdu so peli kovački, taščice, črnoglavke, vrbje listnice, velikim sinicam pa so se pridružili še meniški in močvirske sinice. Dobro smo si ogledali velikega detla, medtem ko je bobnal na starem hrastu. Slišali in videli smo 25 vrst. Izkazalo se je, da lahko ptice opazujemo in poslušamo kjerkoli, če smo le dovolj pozorni nanje. Park, kot je Tivoli, je še posebej primeren za začetnike, ker so ptice vajene ljudi in zato bolj zaupljive, preglednost pa je boljša kot v gozdu, kjer jih pogosto le slišimo.

Eva Vukelič

POLOJNIKI

Spomladanska selitev ptic je prinesla na obrežje Save med Vrhovim in Radečami v nedeljo, 11. aprila, šest polojnikov (*Himantopus himantopus*). Nanje me je opozoril Dušan Klenovšek, ki jih je opazoval dopoldne. Popoldne sem šel pogledat in našel še tri osebk, ki so se prehranjevali na obrežju akumulacije. Od leta 1987, odkar opazujem ptice na tem področju, je to prvo opazovanje te vrste na tem območju.

Marjan Gobec

TAŠČIČNA PENICA

20. aprila 1999 je bil obročan na Ljubljanskem barju samec taščične penice *Sylvia cantillans*. Samec je bil drugoleten, velik 60 mm in težak 8.9g.

Dare Šere

20. REDNA SKUPŠČINA DOPPS

V soboto 17. aprila smo se ponovno zbrali na redni letni, a tokrat tudi jubilejni skupščini v Grand hotelu Union v Ljubljani. Kljub lepemu in toplemu vremenu se nas je zbralo 56 ljubiteljev ptic. S kratkim otvoritvenim pozdravom predsednika našega društva Petra Trontlja se je začel formalni del skupščine, v katerem smo se seznanili z delovanjem društva v preteklem letu. Poročali so Borut Mozetič, Nataša Adlešič, Borut Štumberger in Peter Trontelj. Med kratkim odmorom smo si ogledali lepo in poučno zbirko znamk z motivi ptic filatelista Vita Berginca. Sledila je svečana podelitev nagrade Zlati legat za najboljše slovensko objavljeno ornitološko delo. Nagrado so prejeli Tihomir Makovec, Iztok Škornik in Lovrenc Lipej za delo Ekološko ovrednotenje in varovanje pomembnih ptic Sečoveljskih solin (*Falco* 13-14). Podelili smo tudi nagrado Aviana za prizadevanja pri varstvu ptic. Nagrado so prejeli vaščani Biša za aktivno varstvo gnezdišne kolonije sivih čapelj. Sledila so zanimiva ornitološka predavanja, ki so predstavila društvene akcije v preteklem letu. Jana Kus in Eva Vukelič sta predstavili rezultate projekta "Kmečka lastovka - ptica leta 1998", Borut Štumberger je nakazal nove poti pri varstvu štokelj, Franc Bračko je predstavil uspehe aktivnega varstva breguljk, Mirko Perušek pa je poročal o popisih ptic v Krakovskem gozdu. Za zaključek smo si ogledali potopisno ornitološko predavanje o Indiji, ki sta pripravila Borut Rubinič in Al Vrezec. Sledil je družabni večer s pogostitvijo. Za dvorano in pogostitev se najlepše zahvaljujemo gostitelju Grand hotelu Union.

Andrej Figelj

IZLETI, AKCIJE IN PREDAVANJA SEKCIJ DOPPS

IZLETI

22. in 23. maj 1999: Novigrad, Bale, jezero Palud, vodi Zlata Vahčič

(Ljubljanska sekcija)

Kdor se želi naučiti miru in lepote Istre izven turistične sezone ter prisluhniti mediteranskim pticam v polnem petju, naj se vsekakor udeleži tega izleta. Informacije o uri odhoda, prenočišču in načinu prevoza dobite na tel. (061) 335 841.

30. maj 1999: Volčeški travniki, vodi F. Rebeušek (Štajerska sekcija)

Ogledali si bomo Volčeške travnike, ki jim grozi uničenje. Izlet bo smiselno nadaljevanje predavanja (glejte seznam predavanj). Pričakujemo tipične travniške vrste; v letu 1997 je tu zadnjič gneznila zlatovranka. Upajmo, da se bo zgodovina ponovila. Zbrali se bomo ob 9.00 uri pri Cinkarni Celje. Informacije dobite na tel. 063 853 644 Denis Vengust, 063 815 391 Zdravko Podhraški, 041 504 109 Denis Vengust.

19. in 20. junij 1999: Krnska jezera, vodi Tomaž Jančar (Ljubljanska sekcija)
Dvodnevni izlet bomo pričeli pri izviru Tolminke in ga nadaljevali proti Krnskim jezerom. Ta čas je za obisk gora najbolj primeren, saj ptičji intenzivno krmijo svoje mladiče. Ogledali si bomo tri kolonije mestnih lastovk na naravnih gnezdiščih, planinske vrabce, planinske pevke, kupčarje, morda celo kakšnega beloglavega jastreba, poleg tega pa bomo poslušali katorne in hribske listnice, ki v Sloveniji gnezdiijo le na nekaj mestih. Prespali bomo v koči pri Krnskih jezerih (spalne

vreče ne potrebujete, pač pa denar za prenočišče). Drugi dan se bomo vračali čez Peske. Tisti, ki to območje poznate, boste lahko ugotovili, da ga je lanskoletni velikonočni potres močno prizadel - razdejal je cele gore in izbrisal nekaj hektarjev gozda. Za izlet se prijavite osebno pri vodji izleta na tel. (061) 667 968, hkrati boste izvedeli tudi vse v zvezi z uro odhoda in prevozom. Obvezna je trdna obutev - nikakor ne superge! V primeru slabega vremena bo izlet preložen na 26. in 27. junij (naslednji vikend).

AKCIJE

22. maj 1999: Popis kozače na Ljubljanskem Vrh, koordinira Al Vrezec (Ljubljanska sekcija)

Popis kozače bomo izvedli v noči iz sobote 22. maja 1999 na nedeljo 23. maja 1999, v primeru napovedanega slabega vremena bomo popis kozač prestavili na drugi datum. Popis bo potekal ponoči z avtomobili po gozdnih cestah Ljubljanskega Vrha. Zainteresirani se oglasite na tel. 061 316 943 ali se udeležite uvodnega predavanja o popisu kozač na Ljubljanskem Vrh, ki bo v četrtek 20. maja 1999 ob 19. uri v društvenih prostorih na Žibertovi 1. Na predavanju boste dobili vse napotke o metodi popisovanja.

7. - 8. avgust 1999: Mednarodno štetje zlatovrank, koordinirata Franc Bračko in Borut Štumberger (Štajerska sekcija)

Žal število letujočih zlatovrank v tem desetletju pri nas kritično nazaduje. Štetje je idealna priložnost, da vidimo eno najbolj ogroženih naših ptic. V času, ko bo potekalo štetje, se rade zadržujejo v majhnih skupinah. Po vaši telefonski prijavi se bomo dogovorili za razdelitev območij. Informacije dobite po tel. (062) 29 086 (Franc Bračko) in (062) 761 000 (Borut Štumberger).

MALA ŠOLA PTIČJEGA PETJA IN OGLAŠANJA (Ljubljanska sekcija)

Letos prvič uvajamo malo šolo ptičjega petja in oglašanja, ki je namenjena začetnikom. Potekala

bo na naslednjih terenih:

15. maj 1999: Cerknjsko jezero, vodi Dare Šere

Dobimo se ob 6. uri pri Cirilu (bife s kegljiščem v Dolenjem jezeru). Poslušali bomo repališčice, trstnice, penice, rumene strnade... Informacije dobite po tel. (061) 12 50 751.

5. junij 1999: Ljubljansko barje, vodi Katarina Senegačnik

Dobimo se ob 21. uri na končni postaji avtobusa št. 6 pri Dolgem mostu. Spoznali bomo kosca, velikega skovika, rečnega cvrčalca, kobiličarja, močvirsko trstnico in malega slavca. Informacije dobite po tel. (061) 263 988.

14. avgust 1999: Ormož, vodita Luka Božič in Damijan Denac

Dobimo se ob 8. uri na železniški postaji v Ormožu. Naučili se bomo prepoznavanja pobjeznikov po obarvanosti, oglašanju in obnašanju. Če imate teleskop, ga prinesite s seboj. Informacije dobite po tel. (062) 106 533 in (062) 106 532.

PREDAVANJA

(Ljubljanska sekcija)

13. maj 1999: Dvoživke Ljubljanskega barja, predava Katja Pobiljšaj

(pričetek ob 19. uri na Žibertovi 1 v Ljubljani, pisarna DOPPS)

Da bi se srečali z njimi še kako drugače kot le z madeži na cestah, smo povabili strokovnjakinjo iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije, da nam pove nekaj več o barjanskih dvoživkah. Izvedeli boste vse o tem, kje živijo, kako se vedejo in kaj jih ogroža. Z njimi se lahko srečate skoraj v vsakem obcestnem kanalu, gorski urhi zasedejo celo zelo umazane in nato v zborih nežno, polglasno prepevajo.

(Notranjska sekcija)

15. maj 1999: Kosec Crex crex na Ljubljanskem barju, predava Vesna Grobelnik

(pričetek ob 20. uri v občinski dvorani pod Ljubljansko banko v Cerknici)
Predavateljica bo tokrat predstavila svoja spoznanja o koscu Notranjem. Vsi, ki ste predavanje zamudili v Ljubljani imate tokrat priložnost v Cerknici.

(Štajerska sekcija)

18. maj 1999: Možnosti ohranitve Volčeških travnikov, predava F. Rebeušek

Predavanje se bo pričelo ob 18.00 uri v prostorih Zavoda za zdravstveno varstvo na Ipavčevi ul. 18 v Celju (nasproti Avtočelja).

Nižinski travniki so v Sloveniji najhitreje izginjajoč habitat. Uničenje s cestarskimi posegi grozi tudi Volčeškim travnikom, ki se razprostirajo na JV strani Celja. Predavatelj se z zaščito teh travnikov profesionalno ukvarja na Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine Celje. Predstavil bo njihov naravovarstveni pomen in možnosti za njihovo zaščito. Predavanje bo tudi predpriprava na kasnejši izlet.

Izdaja: Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije DOPPS®, p.p. 2395, 1001 Ljubljana;

Glavna urednica: Andreja Ramsak; Pomočnik glavne urednice: Peter Legiša; Oblikovanje in tehnično urejanje: Darja Šipeč; Uredniški svet: Damijan Denac, Andrej Figelj, Leon Kebe, Borut Mozetič, Al Vrezec; DTP: KGB ZOD; Likovna oprema: Marjan Vaupotič in prirodoslovna literatura iz preloma stoletja; Tisk: Tiskarna Artelj;

Prispevke lahko pošiljate na društven naslov ali e-mail: andreja.ramsak@guest.arnes.si. Informativni bilten izhaja šestkrat letno. Prispevke vračamo samo na željo avtorjev.

Naročnina je vključena v članarino DOPPS. Bilten sofinancira Ministrstvo za okolje in prostor in je vpisan v register javnih glasil pod zaporedno številko 1610.

Po mnenju ministrstva za kulturo št.415-371/99 z dne 8.4.1999 sodi bilten med proizvode, za katere se plačuje 5% davek od prometa proizvodov.

Generalni pokrovitelj DOPPS

BirdLife
INTERNATIONAL

Prirodoslovni muzej Slovenije
Slovene Museum of Natural History

mobitel
SLOVENSKI OPERATER NMT & GSM